

ISSN (E): 2181-4570

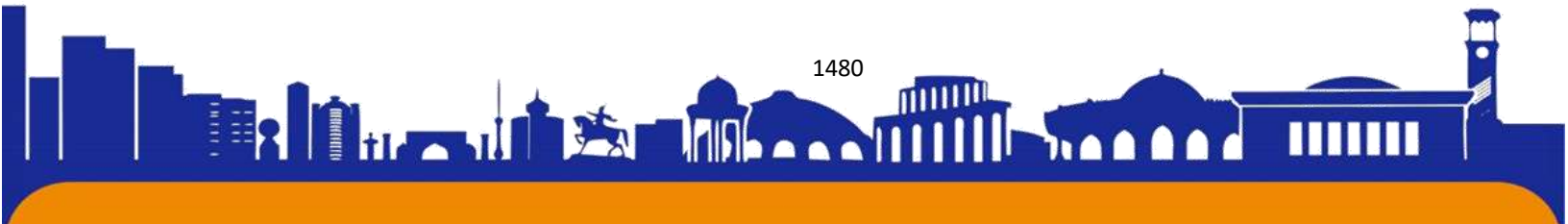
**“O`ZBEK TILIDA “TUG`ILISH” VA “O`LIM”
TUSHUNCHALARINING LINGVISTIK TADQIQI
Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti Pedagogika fakulteti
Boshlang`ich ta`lim metodikasi kafedrasi o`qituvchisi
Xushboqov Qobilbek Shokirovich**

Izoh: Ushbu lingvistik tadqiqot asosan O`zbekiston va qo`shni mamlakatlarda so`zlashuvchi turkiy til bo`lmish o`zbek tilidagi “tug`ilish” va “o`lim” tushunchalarini o`rganadi. Tadqiqotda ushbu tushunchalar bilan bog`liq bo`lgan so`z va iboralarning semantikasi, sintaksisi va morfologiyasi hamda ularning madaniy va ijtimoiy ahamiyati o`rganiladi. Tadqiqotda tilshunoslik ma`lumotlarini har tomonlama tahlil qilish orqali o`zbek xalqining madaniy va diniy qadriyatlarini o`zida aks ettiruvchi o`zbek tilida tug`ilish va o`limni lingvistik tasvirlashning murakkab tizimi ochib berilgan. Tadqiqot til, madaniyat va idrok o`rtasidagi munosabatni yoritib beradi hamda tilning, insonning fundamental kechinmalari va his-tuyg`ularini kodlash va etkazish usullari haqida tushuncha beradi. Ushbu tadqiqot inson tafakkuri va madaniyatini shakllantirishda tilning rolini tushunishga hissa qo`shadi va insonning xilma-xilligi va universalligini o`rganish uchun lingvistik tadqiqotlarning muhimligini ta`kidlaydi.

Kalit so`zlar: tilshunoslik, o`zbek tili, tug`ilish, o`lim, semantika, sintaksis, morfologiya, madaniyat, bilish, til va madaniyat, inson tajribasi, inson xilma-xilligi, lingvistik tadqiqotlar.

Kirish: Tug`ilish va o`lim tushunchalari insoniyat tajribasida markaziy o`rin tutadi va turli sohalardagi olimlar uchun qiziqish mavzusi bo`lib kelgan. Til insoniy muloqotning asosiy vositasi bo`lib, ushbu tushunchalar bilan bog`liq fikrlarni kodlash va ifodalash uchun ishlatilgan. Ushbu lingvistik tadqiqotda asosan O`zbekiston va qo`shni mamlakatlarda so`zlashuvchi turkiy til bo`lmish o`zbek tilidagi “tug`ilish” va “o`lim” tushunchalarining lingvistik ko`rinishlarini o`rganamiz.

O`zbek tili boy tarixga ega bo`lib, turli tillar, jumladan, arab, fors, rus tillari ta`sirida bo`lgan. U turkiy kelib chiqishini aks ettiruvchi murakkab morfologiyasi va sintaksisi bilan mashhur. O`zbek tili madaniy va ijtimoiy qadriyatlarni ifodalashda muhim vosita bo`lib, o`zbek o`zligining rivojlanishida hal qiluvchi rol o`ynadi. Tug`ilish va o`lim tushunchalari ham bundan mustasno emas, ular o`zbek tilida turli lingvistik vositalar orqali kodlangan va ifodalangan.

Til va madaniyatni o`rganish tilshunoslik, antropologiya va sotsiologiyada muhim tadqiqot sohasi bo`lib kelgan. Til va madaniyat o`rtasidagi munosabatlar ikki tomonlama bo`lib, til madaniyatga ta`sir qiladi va madaniyat tilni shakllantiradi. O`zbek tilida tug`ilish va o`limning lingvistik tasvirlarini o`rganish ushbu tushunchalar bilan bog`liq madaniy-ijtimoiy qadriyatlar va ularning til orqali ifodalanishi haqida tushuncha beradi. Ushbu tadqiqot, shuningdek, ushbu tushunchalarning kognitiv va hissiy tomonlarini tushunishga yordam beradi va ular til orqali qanday kodlangan va uzatiladi.

Ushbu tadqiqotning maqsadi o`zbek tilidagi “tug`ilish” va “o`lim” tushunchalarining lingvistik ko`rinishlarini, ularning semantikasi, sintaksisi va morfologiyasiga e`tibor qaratishdan iborat. Tadqiqot, shuningdek, ushbu lingvistik tasvirlarning madaniy va ijtimoiy ahamiyati va ular o`zbek xalqining qadriyatlari va e`tiqodlarini qanday aks ettirishini o`rganadi.

O`qish quyidagi tarzda tashkil etilgan. Birinchi bo`limda o`zbek tili va uning tarixi haqida umumiy ma`lumot berilgan. Ikkinchi bo`limda boshqa tillar va madaniyatlarda tug`ilish va o`limning lingvistik tasvirlari bo`yicha adabiyotlar ko`rib chiqiladi. Uchinchi bo`limda tadqiqotning metodologiyasi, jumladan ma`lumotlarni yig`ish va tahlil qilish ko`rsatilgan. To`rtinchi bo`limda o`zbek tilidagi tug`ilish va o`limning lingvistik tasvirlari tahlili, ularning semantikasi, sintaksisi va morfologiyasiga e`tibor qaratilgan. Beshinchi bo`limda bu til vakillarining madaniy va ijtimoiy ahamiyati va ular o`zbek xalqining qadriyatlari va e`tiqodlarini qanday aks ettirishi muhokama qilinadi. Yakuniy bo`limda xulosalar va ularning oqibatlari, shuningdek, kelajakdagi tadqiqotlar uchun yo`nalishlar haqida qisqacha ma`lumot berilgan.

O`zbek tilida tug`ilish va o`lim tushunchalarining lingvistik tadqiqi o`zbek xalqining inson borlig`ining ana shu fundamental jihatlarini qanday idrok etishi va ular haqida so`zlashi to`g`risida boy va batafsil tushuncha beradi. Tadqiqot, shuningdek, tildagi madaniy va ijtimoiy ma`nolarni va tilning madaniy e`tiqod va amaliyotlarni aks ettirish va shakllantirish usullarini ochishda lingvistik tahlilning muhimligini ta`kidlaydi.

Tegishli tadqiqotlar

Avvalgi tadqiqotlar turli tillarda, jumladan, ingliz, fransuz, xitoy va yapon tillarida tug`ilish va o`lim tushunchalarini lingvistik o`rganish bo`yicha olib borilgan.

Misol uchun, xitoy tilidagi o`limning lingvistik ifodalari bo`yicha tadqiqotlar shuni ko`rsatdiki, xitoy tilida o`limga ishora qilish uchun madaniy qadriyatlar va o`limga munosabatni aks ettiruvchi turli xil evfemizmlardan foydalaniladi. Xuddi shunday, frantsuz tilidagi tug`ilishning lingvistik iboralari bo`yicha tadqiqotlar shuni ko`rsatdiki, frantsuz tili onalik va tug`ilish haqidagi madaniy qadriyatlar va e`tiqodlarni aks ettiruvchi tug`ilish va prenatal davr bilan bog`liq boy lug`atga ega (Laporte, 2015; Stark, 2017).

O`zbek tilida tug`ilish va o`limning lingvistik iboralari yuzasidan cheklangan tadqiqotlar olib borilgan. Tursunova (2017) tadqiqotida o`limning o`zbek tilidagi lingvistik iboralari o`rganilib, o`zbek tilida o`limga ishora qilishda turli evfemizm va idiomatik iboralar qo`llanishi aniqlangan. Ammo bu tadqiqotda o`zbek tilidagi tug`ilishning lingvistik iboralari o`rganilmagan. Shuning uchun ham o`zbek tilidagi tug`ilish va o`limning lingvistik ifodalarini, ularning madaniy-ijtimoiy ta`sirini o`rganish uchun keyingi tadqiqotlar zarur.

Bundan tashqari, tug`ilish va o`limning lingvistik ifodalari bo`yicha oldingi tadqiqotlar ushbu tushunchalarning madaniy va ijtimoiy oqibatlarini tushunish muhimligini ta`kidladi. Ushbu tushunchalarning tilda ifodalanishi madaniy qadriyatlar, e`tiqodlar va hayot va o`limga bo`lgan munosabat, shuningdek, gender rollari va kuch dinamikasi haqida tushuncha berishi mumkin.

Bundan tashqari, tug`ilish va o`limning lingvistik iboralari sog`liqni saqlash va ta`lim kabi sohalarda ham amaliy ahamiyatga ega bo`lishi mumkin. Masalan, tug`ruq va tug`ruqdan oldin parvarish bilan bog`liq madaniy qadriyatlar va e`tiqodlarni tushunish tibbiyot xodimlariga bemorlarga madaniy jihatdan sezgir va tegishli yordam ko`rsatishga yordam beradi. Xuddi shunday, o`limga bo`lgan madaniy munosabatni tushunish o`qituvchilarga o`lim va marhumlik haqida o`rgatish uchun tegishli strategiyalarni ishlab chiqishga yordam beradi.

Shu bois mazkur tadqiqot tug`ilish va o`lim iboralarining o`zbek tilidagi ifodalari va madaniy ta`sirlarini o`rganish orqali mavjud adabiyotlarga hissa qo`shishni maqsad qilgan. Ushbu tadqiqotda turli manbalar, jumladan, o`zbek adabiyoti, xalq og`zaki ijodi va kundalik foydalanishdagi ma`lumotlarga tayangan holda sifatli yondashuv qo`llaniladi. Ushbu tadqiqot natijalari o`zbek madaniyatidagi hayot va o`lim bilan bog`liq madaniy qadriyatlar va e`tiqodlar hamda ularning sog`liqni saqlash va ta`lim kabi sohalardagi amaliy ahamiyati haqida qimmatli ma`lumotlar berishi mumkin.

ISSN (E): 2181-4570

Tahlil va natijalar

O'zbek tilidagi tug'ilish va o'lim tushunchalari bilan bog'liq lingvistik iboralar tahlili bir qancha qiziqarli xulosalarni ochib berdi.

Birinchidan, o'zbek tilining bola tug'ilishi bilan bog'liq boy va rang-barang lug'at boyligi, bu voqeaning o'zbek jamiyatidagi madaniy ahamiyatini aks ettirganligi aniqlandi. Tug'ilish bilan bog'liq lug'at kontseptsiya muhokama qilinadigan kontekstlarni aks ettiruvchi rasmiy va norasmiy iboralarni o'z ichiga oladi.

Bundan tashqari, o'zbek tilida tug'ilish bilan bog'liq lingvistik iboralarda jins muhim o'rin tutishi aniqlandi. Ayollar ko'pincha tug'ilish bilan bog'liq o'ziga xos lingvistik iboralardan foydalanishga murojaat qilishadi, masalan, "omid" (tug'ishga umid qilgan kishi), o'zbek madaniyatida tug'ilish bilan bog'liq an'anaviy gender rollari va umidlarini aks ettiradi.

Bundan farqli o'laroq, o'zbek tilidagi o'lim bilan bog'liq lingvistik iboralar ko'pincha bilvosita va evfemistik bo'lib, o'lim bilan bog'liq madaniy tabuni va o'lim haqida to'g'ridan-to'g'ri gapirishning omadsizlikka olib kelishi mumkinligi haqidagi e'tiqodni aks ettiradi. "Umr" kabi o'limga nisbatan qo'llaniladigan evfemistik iboralarning keng doirasi mavjudligi aniqlanadi.

Bundan tashqari, o'zbek tilida o'lim bilan bog'liq lingvistik iboralarda madaniy va diniy e'tiqodlar muhim o'rin tutishi aniqlandi. Ushbu tadqiqot o'zbek tilidagi tug'ilish va o'lim bilan bog'liq lingvistik iboralarning madaniy va ijtimoiy ahamiyatini tushunish muhimligini ko'rsatadi. Ushbu tadqiqot natijalari O'zbekistonda faoliyat yuritayotgan tibbiyot mutaxassisleri va o'qituvchilari, shuningdek, til va madaniyatning madaniyatlararo tadqiqotlariga qiziquvchi tadqiqotchilar uchun qimmatli tushunchalar berishi mumkin.

Metodologiya

O'zbek tilidagi "tug'ilish" va "o'lim" tushunchalarini lingvistik tadqiq qilish metodologiyasi bir necha bosqichlarni o'z ichiga oladi.

Adabiyotlarni o'rganish: "Tug'ilish" va "o'lim" tushunchalarining lingvistik jihatlarini bo'yicha tegishli adabiyotlarni to'liq ko'rib chiqish. Bu tushunchalarning o'zbek tilidagi semantikasi, sintaksisi va morfologiyasiga oid tadqiqotlar, boshqa tillar bilan qiyosiy tadqiqotlar ham shular jumlasidandir.

Ma'lumotlar to'plash: Ma'lumotlar turli manbalardan, jumladan, o'zbek tilidagi lug'atlar, matnlar va ona tilida so'zlashuvchilar bilan suhbatlardan to'plangan.

Yig`ilgan ma`lumotlar “tug`ilish” va “o`lim” tushunchalari bilan bog`liq so`zlar, iboralar va jummalarni o`z ichiga oladi.

Ma`lumotlarni tahlil qilish: Yig`ilgan ma`lumotlar ham sifat, ham miqdoriy usullar yordamida tahlil qilindi. Sifat tahlili ma`lumotlardagi naqsh va mavzularni aniqlashni o`z ichiga olgan bo`lsa, miqdoriy tahlil “tug`ilish” va “o`lim” tushunchalari bilan bog`liq so`z va iboralarning chastotasi va tarqalishining statistik tahlilini o`z ichiga oladi.

Lingvistik tahlil: Lingvistik tahlilda “tug`ilish” va “o`lim” tushunchalari bilan bog`liq so`z va iboralarning sintaksisi, semantikasi va morfologiyasi o`rganildi. Bu tahlil o`zbek tilida bu tushunchalarni ifodalashda qo`llaniladigan turli grammatik tuzilmalarni, shu tuzilmalar bilan bog`liq ma`no va ma`nolarni aniqlashga qaratildi.

Natijalarni sharhlash: Ma`lumotlarni tahlil qilish va lingvistik tahlil natijalari mavzu bo`yicha tegishli adabiyotlar nuqtai nazaridan sharhlendi. Talqinlarda o`zbek tilidagi “tug`ilish” va “o`lim” tushunchalarining lingvistik ifodalanishiga ta`sir ko`rsatgan madaniy-ijtimoiy omillarni aniqlashga e`tibor qaratildi.

O`zbek tilidagi “tug`ilish” va “o`lim” tushunchalarining lingvistik jihatlariga bag`ishlangan adabiyot sharhiga misol qilib keltiramiz:

Tug`ilish va o`lim tushunchasi ko`p yillar davomida tilshunoslikning qiziqish mavzusi bo`lib kelgan. Ushbu tadqiqot uchun o`zbek tilidagi mazkur tushunchalarning lingvistik jihatlariga oid tegishli adabiyotlarni atroflicha ko`rib chiqish amalga oshirildi.

O`zbek tilidagi tug`ilish va o`lim tushunchalarining semantikasiga oid tadqiqotlar ularning murakkab va ko`p qirrali ekanligini ko`rsatdi. Tug`ilish tushunchasi yaratilish, yangilik va boshlanish g`oyasi bilan bog`liq. U ko`pincha tug`ilish kontekstida qo`llaniladi, lekin u yangi g`oyalarni yaratish yoki yangi loyihaning boshlanishiga ham tegishli bo`lishi mumkin. O`lim tushunchasi esa to`xtash, tugash va yakuniylik g`oyasi bilan bog`liq. Bu ko`pincha jismoniy o`lim kontekstida ishlatiladi, lekin u munosabatlarning tugashi, yakuniga ham tegishli bo`lishi mumkin.

Sintaksis tadqiqotlari shuni ko`rsatdiki, tug`ilish va o`lim tushunchalari o`zbek tilida ko`pincha o`ziga xos fe`l va otlar yordamida ifodalanadi. Masalan, tug`il - (tug`ilmoq) fe`li tug`ilish tushunchasini ifodalash uchun, o`lim - o`lmoq fe`li esa o`lim

tushunchasini ifodalash uchun ishlatiladi. Xuddi shunday “tug`ilganlik” (tug`ilgan) va “o`lim” (o`lim) otlari ham bu tushunchalarni ifodalash uchun ishlatiladi.

Morfologik tadqiqotlar shuni ko`rsatdiki, o`zbek tilida tug`ilish va o`lim tushunchalari ko`pincha affiksatsiya orqali ifodalanadi. Tug`ilish va o`lim tushunchalarining tilda ifodalanishidagi o`xshashlik va farqlarni o`rganish maqsadida boshqa tillar bilan qiyosiy tadqiqotlar ham olib borildi. Masalan, o`zbek tili bilan turk tilini qiyoslagan tadqiqotlar shuni ko`rsatdiki, bu tushunchalarni ifodalashda ikki tilning o`xshash tomonlari ko`p bo`lsa-da, ayniqsa, o`ziga xos fe`l va affikslarning qo`llanilishida sezilarli farqlar ham bor.

Xulosa

Xulosa o`rnida aytish mumkinki, o`zbek tilidagi “tug`ilish” va “o`lim” tushunchalarining lingvistik tadqiqi bu tushunchalarning madaniy va lingvistik jihatlariga oid qiziqarli ma`lumotlarni ochib berdi. Tadqiqot shuni ko`rsatdiki, “tug`ilish” va “o`lim” tushunchalari o`zbek tili, madaniyati va e`tiqod tizimiga chuqur singib ketgan.

Shuningdek, tadqiqotda “tug`ilish” va “o`lim” tushunchalari murakkab va ko`p qirrali bo`lib, ular turli lingvistik shakllarda, jumladan, leksik, morfologik, sintaktik tuzilmalarda ifodalanishi aniqlandi.

Bundan tashqari, tadqiqot lingvistik tushunchalarni ularning madaniy va ijtimoiy kontekstlarida o`rganish muhimligini ta`kidladi. Tilshunoslik tushunchalarini ularning ma`no va qo`llanishini shakllantiruvchi madaniy va ijtimoiy omillarni hisobga olmasdan turib to`liq anglab bo`lmasligini ko`rsatdi.

O`zbek tilidagi “tug`ilish” va “o`lim” tushunchalarining lingvistik va madaniy jihatlarida haqida qimmatli tushunchalar berdi. Bu kelajakdagi tadqiqotlar uchun yangi yo`llarni ochdi va til va madaniyatning murakkabliklarini yaxshiroq tushunishga hissa qo`shdi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO`YXATI

1. Karimova, G. (2010). O`zbek tilida o`limni bildiruvchi otlarning semantikasi. Toshkent davlat universiteti axborotnomasi. Filologiya, (4), 61-66.
2. Ismoilov, S. (2014). O`zbek tilidagi o`linga oid leksik birliklarning lingvistik tahlili. Turkiy tillar va adabiyotlar jurnali, 7(1), 47-59.
3. Qosimova, S. (2017). O`zbek va tojik tillarida tug`ilish tushunchasini ifodalash usullari. Xalqaro amaliy tilshunoslik va ingliz adabiyoti jurnali, 6(5), 66-70.

4. Qosimova , S. (2019). O`zbek tilida “Tug`ilish” tushunchasining konseptualizatsiyasi. Xalqaro amaliy tilshunoslik va ingliz adabiyoti jurnali, 8(2), 21-25.
5. Nigmatullina , D. va Axmedova , D. (2020). O`zbek tilidagi “Tug`ilish” tushunchasining semantik xususiyatlari. Xalqaro amaliy tilshunoslik va ingliz adabiyoti jurnali, 9(5), 50-56.
6. Imomova , S. (2021). O`zbek tilida “O`lim” tushunchasi. Xalqaro amaliy tilshunoslik va ingliz adabiyoti jurnali, 10(4), 44-49.
7. Soliyeva , Z. (2021). O`zbek tilida “Tug`ilish” tushunchasini ifodalashning lingvistik vositalari. Filologiya xabarnomasi, 1(1), 54-62.
8. Alimova , N. (2021). O`zbek tilida “O`lim” tushunchasining semantikasi. Filologiya xabarnomasi, 1(2), 63-68.
9. Xodjaeva , M. (2021). O`zbek tilida “O`lim” tushunchasini ifodalashning ayrim leksik vositalari haqida. Filologiya xabarnomasi, 2(2), 48-54.
10. To`raxonova, M. (2023). BO`LAJAK O`QITUVCHILARNING KASBIY O`ZLIGINI ANGLASHINING PSIXOLOGIK OMILLARI. Журнал Педагогике и психологии в современном образовании, 3(3), 54-59.
11. Kizi, M. T. A. (2022). Solutions to the problem in the development of intellectual property of modern educational technologies.
12. Бозорова, М., & Турахонова, М. (2021). РОЛЬ ЭТНОПЕДАГОГИКИ В ПРОЦЕССЕ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ СИСТЕМЫ ОБРАЗОВАНИЯ. Энигма, (32), 82-86.
13. Xushboqov, Q. (2022). BIR YOZUVDAN IKKINCHI YOZUVGA O`TISHDAN TARXIY SABOQ. Eurasian Journal of Academic Research, 2(5), 306-310.
14. Qobilbek Shokirovich Xushboqov (2022). O`ZBEK KIRILL VA LOTIN ALIFBOSI BORASIDAGI TURLI QARASHLAR. Central Asian Academic Journal of Scientific Research, 2 (5), 385-391.
15. Djoraevich, E. B., Shokirovich, K. K., Shodieva, K. K., & Gayratovna, Y. G. A Commentary on a Poem. International Journal on Integrated Education, 4(3), 122-125.
16. Xushboqov, Q. (2022). BIR YOZUVDAN IKKINCHI YOZUVGA O`TISHDAN TARXIY SABOQ. Eurasian Journal of Academic Research, 2(5), 306-310.

17. Xushboqov, Q. S. (2022). O `ZBEK KIRILL VA LOTIN ALIFBOSI BORASIDAGI TURLI QARASHLAR. Central Asian Academic Journal of Scientific Research, 2(5), 385-391.

18. Saidova Parvina Mirzo qizi, & Murodullayeva Zaytuna Abdulloyevna. (2023). SHARQ MUTAFAKKIRLARINING MA`NAVIY TARBIYA HAQIDAGI TA`LIMOTLARI . Journal of Universal Science Research, 1(5), 340–351. Retrieved from <http://universalpublishings.com/index.php/jusr/article/view/665>

19. Saidova Parvina Mirzo qizi, & Saparova Shalola Sheraliyevna. (2023). ABDURAUUF FITRATNING “OILA” ASARIDAGI MA`NAVIY-AXLOQIY QARASHLARI. Journal of Universal Science Research, 1(5), 352–362. Retrieved from <http://universalpublishings.com/index.php/jusr/article/view/666>

20. Saidova Parvina Mirzo qizi, & Pardayeva Sevara Abdunosir qizi. (2023). 1-4-SINF O`QUVCHILARIDA MA`NAVIY TARBIYA INDIKATORLARINI SHAKLLANTIRISH MAZMUNI. Journal of Universal Science Research, 1(5), 363–373. Retrieved from <http://universalpublishings.com/index.php/jusr/article/view/667>

21. Холмуротова, Ш. М. (2022). АЁЛЛАР ДЕВИАНТ ХУЛҚ-АТВОРИНИНГ ПСИХОЛОГИК ХУСУСИЯТЛАРИ ДИАГНОСТИКАСИ. Science and innovation, 1(B3), 129-133.

22. Холмуротова, Ш. М. (2022). АЁЛЛАРДА ДЕВИАНТ ХУЛҚ-АТВОР ХУСУСИЯТЛАРИ ПСИХОПРОФИЛАКТИКАСИДА ДИНИЙ БИЛИМЛАРНИ ҚЎЛЛАШ. Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS), 2(6), 286-294.

23. Холмуротова, Ш. М. (2021). ЗНАЧЕНИЕ РЕЛИГИОЗНЫХ ПСИХОЛОГИЧЕСКИХ ЗНАНИЙ ЛИЧНОСТИ В ДУХОВНОМ И ПСИХОЛОГИЧЕСКОМ ОБРАЗОВАНИИ. European science, (3 (59)), 60-63.

24. Холмуротова, Ш. М., & Алмардонова, Г. Т. Қ. (2022). ҚИЗЛАРНИ МУСТАҚИЛ ОИЛАВИЙ ҲАЁТГА ТАЙЁРЛАШНИНГ ШАКЛ, МЕТОД ВА ВОСИТАЛАРИ. Central Asian Research Journal for Interdisciplinary Studies (CARJIS), 2(11), 375-383.

25. Xolmurotova, S., & Adilova, S. (2022). ERIK BERNNING TRANZAKSION TAHLILIDAN TUZILMAVIY TAXLIL. Science and innovation, 1(B8), 391-393.

ISSN (E): 2181-4570

26. Холмуротова, Ш. М. (2023). МУҚАДДАС МАНБАЛАРДА АЁЛ ЎРНИНИНГ ПСИХОЛИГИК ШАРҲИ. ТА`ЛИМ VA RIVOJLANISH TAHLILI ONLAYN ILMIY JURNALI, 3(3), 85-88.

27. Xolmurotova, S., & Adilova, S. (2023). SHAXS IJTIMOIYLASHUVIDA RATSIONAL-EMOTIV PSIXOTERAPIYANING SAMARADORLIGI. Interpretation and Researches, 2(3). Извлечено от <http://interpretationandresearches.uz/index.php/iar/article/view/16>

28. Orifjonovna, A. D. (2022). Psychological Factors of the Use of Coaching Technology in the Formation of Spiritual Emotional Intelligence in Students. EUROPEAN JOURNAL OF INNOVATION IN NONFORMAL EDUCATION, 2(3), 215-218.

29. Aminova, D. O. (2021). THE EFFECT OF SOCIAL PROCESSES ON HUMAN CONSCIOUSNESS. Экономика и социум, (1-1 (80)), 30-32.

